

မြန်မာနိုင်ငံသားဖွား စွမ်းအားစုဆိုင်ရာ မူဝါဒအတည်ပြုရေးဆွဲခြင်း အစည်းအဝေးပွဲတွင်
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဒေါက်တာမြင့်ထွေး ပြောကြားခဲ့သည့် မိန့်ခွန်းကောက်နုတ်ချက်

နေပြည်တော်။

၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၂၀)ရက်နေ့

- အရည်အသွေးပြည့်ဝပြီး ကျင့်ဝတ်နှင့်ညီသော သားဖွားဆရာမများ မွေးထုတ်ရေး၊ သားဖွားဆရာမများအတွက် သင်ကြားသင်ယူမှုစနစ်များကောင်းမွန်ရေး၊ လုပ်ငန်းတက်လမ်း တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးအပါအဝင် သားဖွားဆရာမများ၏ အခန်းကဏ္ဍမြင့်မားရေးနှင့် လုပ်ငန်းခွင်အဆင်ပြေချောမွေ့စေရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံသားဖွား စွမ်းအားစုဆိုင်ရာ မူဝါဒပေါ်ထွက်လာရန်မှာ အရေးကြီးပါတယ်။
- သားဖွားဆရာမများရဲ့ role area မှာ ဆရာဝန်တွေကိုယ်စား၊ HA တွေ ကိုယ်စား ပြည်သူတွေကို သေချာဆောင်ရွက်ပေးနေသူများဖြစ်ရာ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။
- သားဖွားဆရာမများရဲ့ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်များ ပိုမိုမြင့်မားလာတဲ့အတွက် မိခင်နှင့်ကလေးကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းများ၊ ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းများ ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်လာကာ မိခင်သေဆုံးမှု၊ ကလေးသေဆုံးမှုနှင့် ကာကွယ်ဆေးနဲ့ကာကွယ်နိုင်သောရောဂါများ ဖြစ်ပွားမှုတို့ ပိုမိုလျော့နည်းကျဆင်းလာမှာဖြစ်ပြီး သားဖွားဆရာမများဟာ ရှေ့တန်းကနေ၍ အလွန်အရေးကြီးတဲ့တာဝန်တွေကို ထမ်းဆောင်နေတဲ့သူများဖြစ်ပါတယ်။
- သူနာပြု/ သားဖွားဆရာမများဟာ များပြားသောလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်နေရသူများဖြစ်ရာ အချို့သောစာရွက်စာတမ်းနှင့် စာရင်းဇယားများကိုပြုစုရာမှာ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးကြီးကြပ်(၂) များအား တာဝန်ခွဲဝေပေးအပ်ကာ ဆောင်ရွက်စေရမှာဖြစ်ပါတယ်။
- ဝန်ကြီးဌာနမှ သားဖွားဆရာမများနှင့် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးကြီးကြပ်(၂) များထံ ဖြန့်ဝေထားသော Mobile Tablet များကိုအသုံးပြုပြီးလည်း စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်မှု လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်သွားရမှာဖြစ်ပါတယ်။
- သူနာပြုနှင့် သားဖွားသင်တန်းကျောင်းများမှ ကျောင်းအုပ်ကြီးများ၊ ဒုတိယကျောင်းအုပ်ကြီးများအနေဖြင့် အလွန်အလွန်အရေးကြီးတဲ့ အရည်အသွေးပြည့်တဲ့ သူနာပြု/

သားဖွားဆရာမများကို မွေးထုတ်ပေးနေတယ်ဆိုတာ သိလျှင် များစွာစိတ်ချမ်းသာစေမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

- ဒီလို ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်များ ပိုမိုမြင့်မားလာစေဖို့အတွက် သားဖွားနှင့် မီးယပ်အထူးကုဆရာဝန်နှင့် ကလေးအထူးကုဆရာဝန်များရှိတဲ့ ဆေးရုံများတွင် လုပ်ငန်း ခွင် စတင်ဝင်ရောက်ချိန်မှာ လက်တွေ့တာဝန်ထမ်းဆောင်စေပြီးမှသာ တာဝန်ကျရာနေရာ ဒေသသို့ သွားရောက်တာဝန်ထမ်းဆောင်စေလျက်ရှိပါတယ်။ လုပ်ငန်းခွင်ဝင်ရောက်ပြီး နောက် မွမ်းမံသင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်စေရေးကိုလည်း ပိုမိုပြုလုပ်သွားကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- သူနာပြု/ သားဖွားသင်တန်းကျောင်းမှ ဆရာ/ ဆရာမများအနေနဲ့ innovative thinking, out-of-the-box thinking များဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်အောင် လုပ်ဆောင်စေလိုပါတယ်။
- သူနာပြုနှင့် သားဖွားသင်တန်းကျောင်းများမှ ကျောင်းအုပ်ကြီးများ၊ ဒုတိယကျောင်း အုပ်ကြီးများအနေနဲ့ အချင်းချင်း မကြာမကြာ ပုံမှန်တွေ့ဆုံကာ အတွေ့အကြုံဝေမျှခြင်းနှင့် သင်တန်းကျောင်းများ ပိုမိုတိုးတက်စေရေးကိစ္စရပ်များကို ဆွေးနွေးကြစေလိုပါတယ်။
- ဆရာတို့အနေနဲ့ စဉ်းစားစေလိုတာကတော့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ သူနာပြု/ သားဖွားဆရာမများ မရှိမဖြစ်လိုအပ်ပါတယ်။
- သားဖွားဆရာမများဟာ ကျေးလက်တောရွာများနှင့် ဝေးလံခက်ခဲသောနေရာများ မကျန် မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝန်းရှိ ပြည်သူများအတွက် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။
- ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲများတွင် တာဝန်ချထားသော သားဖွားဆရာမများ လုပ်ငန်း ခွင် ပိုမိုအဆင်ပြေစေရေး ဆောင်ရွက်သွားရမှာဖြစ်ပါတယ်။ သားဖွားဆရာမများကို reorientation training (၂)လလောက် ဆေးရုံကြီးများတွင် attached လုပ်ပြီး အဆင် ပြေစွာ တည်းခိုနေထိုင်ရန် လုပ်ပေးစေလိုပါတယ်။
- သားဖွားဆရာမများအနေနဲ့ သူနာပြု(ပေါင်းကူး) သင်တန်းများကိုလည်း သတ်မှတ်ချက် များနှင့်အညီ တက်ရောက်နိုင်ပြီး သားဖွားသိပ္ပံဘွဲ့ (Bachelor of Midwifery Science)

သင်တန်းကိုလည်း ဖွင့်လှစ်နိုင်ရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများ ရေးဆွဲပြီး ဖြစ်ပါတယ်။

- သူနာပြု/ သားဖွားကျောင်း (၅)ကျောင်းမှာ သားဖွားဆရာမများကို အင်္ဂလိပ်စာကို သေချာစွာ သင်ကြားပေးစေလိုပါတယ်။ သို့မှသာ စာအုပ်တွေကို ဖတ်နိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ အခုအင်္ဂလိပ်စာကို အဆင့်မြင့်အောင် သင်ကြားပေးတာကို ကြိုက်/မကြိုက် သိအောင်လုပ် စေလိုပါတယ်။
- ဒါ့အပြင် သူနာပြုသားဖွားဆရာမများအနေနဲ့ အင်္ဂလိပ်စာတိုးတတ်ဖို့အတွက် TED talk ကို ဆရာမတို့ရဲ့ ဖုန်းများတွင် ထည့်ထားစေလိုပါတယ်။ TED talk တွင် အင်္ဂလိပ်စာ အပြင် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဗဟုသုတများလည်း ပါဝင်ပါတယ်။ ဆရာမတို့အနေနဲ့ TED talk ကို (၆)လလောက် ကြိုးစားလေ့လာမယ်ဆိုရင် အင်္ဂလိပ်စာနှင့်ပတ်သက်ပြီး တိုးတက်ကောင်း မွန်လာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- သူနာပြု/ သားဖွားဆရာမများအနေနဲ့ သူနာပြုသားဖွားများရဲ့ ပုံရိပ် (image) မြင့်မားရန် ပညာရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်ရုံဖြင့် မပြည့်စုံနိုင်ဘဲ ကျင့်ဝတ်များကို လေးစားလိုက်နာရန်လည်း အထူးလိုအပ်ပါတယ်။
- သူနာပြုသမ္မတ အဓိဌာန် (၈)ချက်တွင်ပါဝင်တဲ့ နံပါတ် (၁)အချက်ဖြစ်သော “ကျွန်ုပ်တို့သည် လူသားအားလုံး၏ ကိုယ်၏ကျန်းမာရေး၊ စိတ်၏ကျန်းမာရေးကို ကျွန်ုပ်တို့၏အရေးကဲ့သို့ ယူဆပါအံ့” နှင့် နံပါတ် (၈)အချက်ဖြစ်သော “ကျွန်ုပ်တို့သည် သူနာပြုများလိုက်နာရမည့် ကျင့်ဝတ်များကိုစောင့်ထိန်း၍ သူနာပြုအချင်းချင်း ထာဝစဉ်စည်းလုံး ညီညွတ်ရန် အမြဲ တစေ ဆောင်ရွက်ပါအံ့” တို့ဟာ အရေးအကြီးဆုံး အချက်နှစ်ခုဖြစ်လို့ လိုက်နာစေလို ပါတယ်။
- ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့မှ ထုတ်ဝေထားသော State of world's midwifery report (2014) စာအုပ်ကိုလည်း သူနာပြုနှင့်သားဖွားသင်တန်းကျောင်းများရဲ့ စာကြည့်တိုက်များ တွင် ထားရှိစေလိုပါတယ်။

- ဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ အာဆီယံသတ်မှတ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိတဲ့ သာဖွားဆရာမများ စံသတ်မှတ်ချက် (National Standards for Midwives) ကိုလည်း (၂၀၁၆) ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလမှာ ပြုစုထုတ်ဝေခဲ့ပါတယ်။
- မြန်မာနိုင်ငံသားဖွား စွမ်းအားစုဆိုင်ရာမူဝါဒကိုလည်း အမျိုးသားကျန်းမာရေးစီမံကိန်း (၂၀၁၇-၂၀၂၁) ၊ ကျန်းမာရေးလူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ် မဟာဗျူဟာ (၂၀၁၈-၂၀၂၁) တို့နှင့် ချိတ်ဆက်မှုရှိရန်နှင့် နိုင်ငံတကာလမ်းညွှန်စံသတ်မှတ်ချက်များ၊ ကျင့်ဝတ်များ၊ သားဖွားနှင့် အမျိုးသမီးများရဲ့ အခြေခံရပိုင်ခွင့်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရေးဆွဲထားတာကို သိရှိရပါတယ်။
- မူဝါဒပေါ်ပေါက်လာပြီးနောက်မှာ လုပ်ငန်းများ လက်တွေ့အကောင်အထည် ဖော်နိုင်ဖို့ အတွက် လုပ်ငန်းလမ်းပြမြေပုံနှင့် လုပ်ငန်းမူဘောင်များကိုလည်း တစ်ပါတည်းချမှတ် ဆောင်ရွက်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။
- ကောင်းမွန်တဲ့ မြန်မာနိုင်ငံသားဖွား စွမ်းအားစုဆိုင်ရာ မူဝါဒပေါ်ပေါက်လာတဲ့အတွက် ပြည်သူများရဲ့ မျိုးဆက်ပွားကျန်းမာရေး၊ မိခင်၊ မွေးကင်းစကလေး၊ ကလေးသူငယ်နှင့် ဆယ်ကျော်သက်ကျန်းမာရေး ရလဒ်များလည်း ပိုမိုကောင်းမွန်လာမှာဖြစ်ပါတယ်။
- သူနာပြုနှင့် သားဖွားကဏ္ဍကြီးတစ်ခုလုံး ပိုမိုတိုးတက်မြင့်မားစေရေးအတွက် မိမိတို့ရဲ့ ကိုယ်ပိုင်ကိစ္စသဖွယ် အလေးထားကာ ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်ကြစေလိုပါကြောင်း ပြောကြား ရင်းနဲ့ နိဂုံးချုပ်အပ်ပါတယ်။

အစည်းအဝေးတက်ရောက်သူများစာရင်း -

- ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ ဒုတိယဝန်ကြီး၊
- အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်၊
- ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊
- ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊
- ညွှန်ကြားရေးမှူးများ၊
- UNFPA အဖွဲ့မှ မြန်မာနိုင်ငံဌာနကိုယ်စားလှယ်များ၊
- သားဖွားဆရာမများ၊

- သူနာပြုဆရာမများ၊
- ကျောင်းအုပ်ကြီးများ၊
- သင်ကြားရေး ဆရာ/ ဆရာမများ၊

(ဤမိန့်ခွန်းသည် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ လက်ရေးမှူမှ ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။)